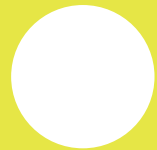

ABELIAS OMSTILLINGSPAKKE

Abelia

Næringslivets Hus, Middelthuns gate 27, NO-0368 Oslo / PB 5490 Majorstuen, NO-0305 Oslo
Tel.: +47 23 08 80 70 / Org.nr.: 983 489 060 / post@abelia.no / www.abelia.no

Det er behov for en styrking av kunnskapstriangelet: utdanning, forskning og innovasjon. Tiltakene må være fleksible, og vi må legge til rette for en langsiktig endring i hele økonomien. Samtidig må ikke omstillingen føre til flere ansatte i offentlig sektor.

LÆRINGSLEVET

Med verdens høyeste kostnadsnivå må Norge ha den beste kompetansen for å konkurrere internasjonalt. Læring skjer overalt og hele tiden - i skole, utdanning og næringsliv. Det viktigste vi lærer våre barn er å lære å lære. Produktivitetskomisjonen slår fast at kunnskap er den viktigste faktoren for å gjøre oss mer produktive. Kunnskap er grunnlaget for innovasjon og for å løse noen av vår tids største utfordringer. Kreativitet fremmer innovasjon. Vi er avhengig av kreative mennesker som kan skape nye virksomheter og finne løsninger.

Fagskolene som omstillingsmotorer

Fagskoleutdanning er utviklet i samarbeid med arbeids- og næringsliv for å dekke deres kompetansebehov gjennom spisesede yrkesrettede utdanninger. Det gjør fagskoleutdanning meget godt egnet som et omstillingsverktøy, og bør derfor fremheves som en alternativ karrierevei.

1. Fagskoleutdanning må gjøres mer attraktiv, og lån må omgjøres til stipend på skolepenger fra Lånekassen.
2. Flere fagskolestudieplasser bør fullfinansieres på prioriterte utdanninger, i likhet med allerede påbegynte tiltak rettet mot barnehager. Flere ansatte med fagkompetanse vil øke kvaliteten i barnehagesektoren.

Utdanning i verdensklasse

Vi må oppgradere kvaliteten i hele utdanningssystemet, sørge for at flere fullfører videregående skole og i større grad tilpasse utdanningssystemet til arbeidslivets behov. Skal vi leve av kunnskap, må vi ha en høyt utdannet befolkning med relevant fagkompetanse. IKT-fag blir særlig viktige, fordi teknologi muliggjør nødvendig innovasjon og fornying på alle samfunnsområder. IKT må også integreres i alle fag.

3. Antall studieplasser innen informatikk må økes med minst 25 prosent i 2016 og 50 prosent innen 2019. Estimert kostnad for dette er 40-45 millioner kroner i statsbudsjettet for 2016.
4. Kommersialisering og næringslivs-samarbeid må bli del av resultatkontraktene i tildelingsbrevene til universiteter og høyskoler. Dette vil tydeliggjøre innovasjon og kommersialisering som satsingsområde.
5. Pedagogisk bruk av IKT må få betydelig plass i lærerutdanningen. Dette vil styrke barns mulighet til å møte morgendagens forventninger i arbeidsmarkedet.

Kontinuerlig læring

Kompetanseutvikling i bedriftene er kjernen i fremtidig verdiskaping. Det må bli mer attraktivt for både bedrifter og den enkelte ansatte å investere i kompetanse. I dag finnes det få insentiver for bedriftene til å investere mer i sine ansatte. I en storstilt omstilling vil mange falle utenfor arbeidslivet i korte og lengre perioder. Ideell sektor kan gis et særskilt ansvar for å involvere flere mennesker i meningsfulle oppgaver.

6. Det bør innføres en KompetanseFUNN-ordning (etter modell av SkatteFUNN) for å stimulere og støtte virksomhetene til økt kompetanseutvikling.
7. Regjeringen bør invitere ideell sektor i arbeidet med å involvere folk som er midlertidig ute av arbeid til å utføre meningsfulle frivillige oppgaver.
8. Statens ventelønnsordning og vart-
pengeordningen bør fjernes.

FORSKNING

Norges konkurranseevne forutsetter at det næringslivet vi har i dag blir mer forskningsbasert og at vi stimulerer til nytt forskningsbasert næringsliv. Investeringene vi gjør i forskning i dag er avgjørende for å utløse innovasjonspotensialet. Hvis vi skal nå målet om tre prosent av BNP til forskning, må den offentlige forskningsinnsatsen øke og insentivene for forskning i næringslivet styrkes. Forskningsmidlene må konkurranseutsettes gjennom Forskningsrådet og brukes slik at de gir størst mulig samfunnsnytte. Det innebærer økt vekt på tematisk forskning rettet mot de store samfunnsutfordringene. Innovative offentlige anskaffelser er et kraftfullt og lite benyttet virkemiddel for å oppnå mer forskning i næringslivet.

9. Forskningsbevilgningene må økes med 1,1 milliarder kroner i 2016 for å nå tre-prosentmålet og realisere Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Midlenes må fordeles til de beste miljøene gjennom Forskningsrådets konkurransearenaer og slik at de gir størst mulig samfunnsnytte.
10. De tematiske prioriteringene i Langtidsplanen må gis forpliktende opptrapping med følgende fordeling for statsbudsjettet 2016:

- IKT og muliggjørende teknologier: 65 millioner kroner.
- Klima, miljø og miljøvennlig energi: 130 millioner kroner.
- Fornylse i offentlig sektor, inkl. Offentlig-PhD: 100 millioner kroner.
- Hav: 90 millioner kroner.
- Et innovativt og omstillingsdyktig næringsliv (inkl. Nærings-PhD, BIA, og SkatteFUNN): 155 millioner kroner.
- Samfunnssikkerhet gjennom styrking av Forskningsrådets SAMRISK-program: 15 millioner kroner.

11. Stimulering til deltakelse i Horisont 2020 gjennom StimEU, PES og POS bør økes med 160 millioner kroner.
12. Regjeringen bør videreføre opptrappingen på forskningsinfrastruktur og rekrutteringsstillinger som startet i 2015. 50 rekrutteringsstillinger bør øremerkes instituttsektoren.
13. Forsknings- og utviklingskontrakter (IFU/OFU) bør økes med 170 millioner til 500 millioner kroner.
14. Det bør stilles krav til forskning og innovasjon (FOI) i offentlig anskaffelser, noe som vil mangedoble innovasjonsintensiteten i forhold til ordinære anskaffelsesprosesser.

KAPITAL

Smart bruk av statlige kapitalvirkemidler er avgjørende for å skape nye vekstbedrifter og eksportinntekter. Produktivitetskommisjonen fastslo at "det ser ut til å være et misforhold mellom hvor mye midler som bevilges over statsbudsjettet til forskning og hvor lite som bevilges til å ta resultater i bruk og bringe dem til markedet". Tilgang

på kapital er avgjørende for innovative bedrifter som utvikler nye produkter, teknologier og tjenester som ennå ikke finnes på markedet. Statlige virkemidler må innrettes slik at de i større grad mobiliserer privat kapital. Vi må få til en omstilling av skattesystemet som gjør det mer attraktivt å sette penger i nye bedrifter framfor i eiendom

15. Overskuddet fra Argentum (gjennom snittlig 200 millioner kroner årlig siden 2002) bør brukes som virkemidler for bedrifter i tidlig fase, for eksempel i fond med 50/50 offentlig/privat kapital.
16. Rammen for FORNY2020 bør utvides til 300 millioner kroner. Dette skal brukes til større lokale prosjektmidler til TTOene, økt satsing på student-entreprenørskap, samt flere og større åpne utlysninger til forskningsbaserte bedrifter. Dette gjelder også utenfor TTOene, for eksempel i inkubator- og klyngemiljøer.
17. Den nye pre-såkornordningen bør økes til 100 millioner kroner.
18. Det bør etableres nye såkornfond med en minimumsstørrelse på 500 millioner kroner. Større fond bør etableres innen kapitalkrevende og langsiktige områder som livsvitenskap/helse og grønn teknologi.
19. Man bør vurdere etablering av et profesjonelt fond-i-fond-selskap i tidlig fase etter modell av det svenske Fondinvest AB som vil være operativt i 2016.
20. Det bør etableres skatteinsentiver for investeringer i innovative vekstbedrifter (KapitalFUNN) etter modell av Storbritannias Seed Enterprise Investment Scheme (SEIS).
21. For å øke tilgangen på kapital for norske vekstbedrifter må private

eierfond (private equity-selskaper) sikres internasjonalt konkurranse-dyktige skatteregler.

22. Selskaper som forvalter såkornfond må sikres mva-unntak for "forvaltning av investeringselskap".

SMART GRØNN VEKST

Verden står foran et grunnleggende skifte som følge av klima- og ressursbegrensninger. Det gir en enestående mulighet for å utløse skaperkraft og utvikle nye produkter og tjenester som gjør verden bedre. Statsministeren har sagt at Norge skal være en leder i det grønne skiftet, og gripe mulighetene som ligger i teknologit utvikling. Norge kan ha særlige fortrinn innen kompetanse, forskning, innovasjon og kommersialisering.

23. 500 millioner kroner bør legges i såkornfond innen grønn teknologi (også nevnt over)
24. Det bør settes av 130 millioner kroner i statsbudsjettet 2016 til forskning innen klima, miljø og miljøvennlig energi (også nevnt over). Det bør være en opptrappingsplan slik at klimaforskning styrkes med én milliard kroner over de neste fem årene.
25. Det bør innføres miljøkrav for offentlige anskaffelser, for eksempel klimavennlige, bygg fra Statsbygg og Forsvarsbygg.
26. Det bør etableres en tilskuddsordning for grønne innovative offentlige anskaffelser på 75 millioner kroner.
27. Miljøteknologiordningen i Innovasjon Norge bør trappes opp til 500 millioner innen 2018, med en økning på 100 millioner i statsbudsjettet 2016.

I dag, i morgen og i årene som kommer vil omstilling være regelen, og ikke unntaket

Håkon Haugli, administrerende direktør i Abelia

- Omstilling til en ny tid krever en offensiv felles innsats for å sikre grunnlaget for fremtidig verdiskaping og velferd. Omstillingsbehovet begrenser seg ikke til Norges oljeavhengige økonomi, selv om det er behov for akutte tiltak. Vi står ovenfor store miljø- og samfunnsutfordringer som krever fortsatt omstilling i årene som kommer. Vi må skape en smart grønn vekst og sikre en bærekraftig helse- og omsorgssektor. Ny teknologi endrer forutsetningene for all produksjon og verdiskaping. Mange jobber vil automatiseres i løpet av en 20-årsperiode. Dette er Abelias omstillingspakke med 35 konkrete tiltak som vil sikre nye arbeidsplasser i framtid- og eksportrettet produktiv virksomhet.

BÆREKRAFTIG HELSE OG OMSORG

For å sikre en bærekraftig velferdsstat er vi nødt til å finne nye måter å jobbe på og ta i bruk velferdsteknologiske løsninger. Helse- og omsorgssektoren står foran store endringer de neste årene, og det blir færre yrkesaktive som finansierer den. Løsningen er ikke å jobbe lengre dager eller løpe fortere. Snarere handler det om å se hvordan oppgavene kan løses forskjellig fra i dag. Helse- og velferdsteknologi bidrar til å løse eksisterende behov på nye og bedre måter. I spillet mellom leverandører og offentlig sektor kan Norge dessuten utvikle løsninger som er ettertraktede på verdensbasis.

28. Det bør opprettes en ordning der innovative løsninger i kommunal helse- og omsorgssektor utløser statlige bidrag. Den statlige rammen bør være 500 millioner kroner, på linje med Hagen-utvalgets forslag og det danske "Fonden for velferdsteknologi".
29. Det bør settes konkrete krav i tildelingsbrevene om bruk av innovative offentlige anskaffelser og tilrettelegging for næringsutvikling i helseforetakene.
30. Det bør etableres en skattefradrag sordning for privatpersoner som ønsker en trygg og aktiv alderdom gjennom innkjøp av velferdsteknologiske løsninger i eget hjem, basert på Enovas ENØK-ordning.

NÆRINGSUTVIKLING

For å sikre vår internasjonale konkurransekraft må vi utvikle et annet næringsliv enn det vi går inn i omstillingen med. Vi trenger en strukturendring for å sikre at næringslivet blir mer kunnskapsbasert, eksportrettet, produktivt og miljøvennlig. Digitalisering er en forutsetning for en vellykket omstilling både i privat og offentlig sektor. Vi må styrke de aktørene som fremmer kunnskapsmobilitet og langsiktig omstilling på tvers av bedrifter og bransjer. Finansnæringen, IKT-næringen og den kunnskapsintensive tjenestesektoren bidrar til å øke omstilling, verdiskaping, digitalisering og produktivitet i andre næringer og offentlig sektor.

31. Omstillingstiltakene må innrettes mot forsknings- og innovasjonsvirkemidler som bidrar til å skape nytt næringsliv og styrke det nåværende (konkrete tiltak er nevnt over)
32. Offentlig sektor bør bruke anskaffelser til å fremme mer forskning og innovasjon, samt etablere en egen ordning for små og mellomstore virksomheter (bygd på modellen SBIR/SBRI fra Storbritannia og USA)
33. Det bør settes av 120 millioner kroner til ett teknologioverføringsprogram for å utnytte teknologi og kunnskap fra petroleumsnæringen til å skape vekst i andre næringer.
34. Kommunereformen og overgang til større kommuner må sikre en mer profesjonell kommunal forvaltning. Teknologi er en forutsetning for å gjøre dette til en vellykket omstilling.
35. Offentlig og private pensjonsordninger må likestilles.